

ชื่อเรื่อง นวัตกรรมที่นอนป้องกันแผลกดทับจากใยห่อผลไม้

ผู้จัดทำ นางกาญจนา เทียนเครือ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
น.ส.สุภาพร สุขสวัสดิ์ พยาบาลวิชาชีพ
นางณัฐชฎา มิ่งสำแดง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
หน่วยงาน หอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกหุ้ญง โรงพยาบาลดำเนินสะดวก

ปัญหาและสาเหตุโดยย่อ

พบว่าผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาภายในหอผู้ป่วยศัลยกรรม- ศัลยกรรมกระดูก มักเป็นผู้สูงอายุ ช่วยเหลือตัวเองได้น้อย ทำให้มีภาวะเสี่ยงเกิดแผลกดทับได้มากขึ้น และบางรายถูกจำกัดการเคลื่อนไหว

จากสถิติ 3ปี (2558-2561) ย้อนหลังพบว่า มีผู้ป่วยเสี่ยงต่อการเกิดแผลกดทับ ดังนี้

จำนวนผู้ป่วยเสี่ยงเกิดแผลกดทับตามระดับคะแนนโดยใช้Barden 's Scale	พ.ศ.				รวมราย/วันนอน (3ปี)	เฉลี่ยคน/ปี/เดือน	จำนวนวันนอนเฉลี่ย/ปี/เดือน	ค่าไฟฟ้า
	2558	2559	2560	2561				
1.ความเสี่ยงสูงมาก (6-9 คะแนน)	4/17	4/47	-	1/4	9/68	3 (0.25)	22.66 (1.8)	2719.2
2.ความเสี่ยงสูง (10-12 คะแนน)	126/2268	71/1314	52/683	33/458	282/4723	94 (7.8)	1.574 (131.1)	188,880
3.ความเสี่ยงปานกลาง (13-14 คะแนน)	37/5600	53/671	19/197	15/108	143/1546	47.6 (3.9)	515.33 (42.94)	61,839.6
4.ความเสี่ยงต่ำ (15-16 คะแนน) อายุ ≥70 ปี 17-18 คะแนน	215/ 3231	7/468	55/300	191/2506	191/1362	63.66 (5.3)	454 (37.83)	54,480

จากตารางพบว่าผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยงแผลกดทับในระดับ สูงมาก เฉลี่ย 3 คน / ปี ความเสี่ยงสูงเฉลี่ย 94 คน/ปี ความเสี่ยงปานกลาง 47คน/เดือน เฉลี่ยวันนอนรวมคิดเป็นค่าบริการ+ ค่าไฟฟ้า120 บาท/วันพบว่ามีการสูญเสียค่าใช้จ่ายที่นอนลมในผู้ป่วยที่มีภาวะเสี่ยงสูงมาก –สูง เป็นเงิน 191,599.2บาท /ปี / รายภาวะเสี่ยงปานกลาง เป็นเงิน 61839.6บาท /ปี ทำให้โรงพยาบาลต้องแบกรับค่าใช้จ่ายเพิ่มในการดูแลผู้ป่วย

การเฝ้าระวังไม่ให้เกิดแผลกดทับเพิ่มขึ้นเป็นภาระหน้าที่ที่สำคัญ ปัจจัยการเกิดแผลกดทับมี หลายปัจจัย เช่น สภาพผิวหนังของผู้ป่วย โรคประจำตัว ที่นอนที่เหมาะสม ดังนั้นถ้าเราสามารถหาแนวทางการป้องกันการเกิดแผลกดทับ ได้ จะทำให้ผู้ป่วยสุขสบายขึ้นอุปกรณ์ที่ช่วยในการป้องกันการเกิดแผลกดทับจึงมีความสำคัญ และที่นิยมใช้กันคือที่นอนลม ซึ่งมีราคาแพงประมาณราคาเป็นพัน จนถึงราคาเป็นหมื่น แต่ต้องใช้งบของทางโรงพยาบาลในการจัดซื้อ ทางโรงพยาบาลดำเนินสะดวก ยังประสบปัญหาทางการเงินอยู่ เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลดำเนินสะดวกทุกคน ต้องช่วยกันลดค่าใช้จ่ายให้กับทางโรงพยาบาล ดูแลผู้ป่วยอย่างดี ประหยัด ปลอดภัย ได้มาตรฐาน น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ ไม่สร้างปัญหาให้เกิดโลกร้อน ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

เป้าหมาย

- 1.อัตราการเกิดแผลกดทับรายใหม่ลดลง 20 %
- 2.อัตราการเกิดแผลกดทับขนาดเพิ่มขึ้น =0
- 3.ลดความทุกข์ทรมานของผู้ป่วย ลดค่าใช้จ่ายของผู้ป่วยและญาติ เกิดความพึงพอใจ ≥ 80 %
- 4.ลดค่าใช้จ่ายของโรงพยาบาลในการจัดซื้อที่นอนลม และค่าไฟฟ้าในการใช้ที่นอนลม 120 บาท /วัน /คน
- 5.สามารถนำไปประดิษฐ์ใช้เองที่บ้านได้ ในรายที่ต้องกลับไปใช้ต่อที่บ้าน

วิธีการดำเนินการ

ผู้จัดทำพบว่า การนำผลไม้ ส่งไปขายไกล ๆ ต้องเดินทางไกล มีการกระแทก อาจทำให้ผลไม้ช้ำได้ แต่การใช้ใยห่อผลไม้ห่อผลไม้ช่วยให้ผลไม้ช้ำในการป้องกันการกระแทก กันช้ำ ไม่ให้ผลไม้ร้อน เพราะใยห่อผลไม้มีความนุ่ม ยืดหยุ่นดี ไม่ร้อนและไม่ปนเปื้อน จึงทดลองทำนวัตกรรมที่นอนป้องกันแผลกดทับเพื่อนำมาใช้กับผู้ป่วยที่มีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจลด โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

- 1.ชี้แจงในที่ประชุม รับทราบถึงนวัตกรรมการป้องกันแผลกดทับ เพื่อขอความร่วมมือในการทดลองใช้ที่นอน

2.ขอความร่วมมือเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน ในการเก็บขยะวัสดุที่ใช้ห่อผลไม้ เพื่อนำมาประดิษฐ์เป็นนวัตกรรมที่ นอน

3.อธิบายชี้แจง เจ้าหน้าที่ทุกคนในการประเมินผู้ป่วยแรกรับทุกราย และต่อเนื่องในรายที่มีภาวะเสี่ยงการเกิด แผลกดทับ โดยการใช้การประเมินความเสี่ยง Barden Scale ตามมาตรฐานกองการพยาบาล สำนักงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

3.1ผู้ป่วยที่มีภาวะเสี่ยงแผลกดทับในระดับสูงมาก (6-9 คะแนน)ระดับสูง (10-12 คะแนน)ระดับ ปานกลาง (13-15 คะแนน) แต่มี ปัจจัย / โอกาสจะเสี่ยงมากขึ้น มีปัญหาด้านเศรษฐกิจ และยินยอมสมัคร ใจที่จะใช้ที่นอน นวัตกรรมที่นอนจากใยห่อผลไม้ มาใช้ทันที

3.2 นำนวัตกรรมที่นอนจากใยห่อผลไม้ มารองบนเตียง ของผู้ป่วย ของโรงพยาบาล ในรายที่ควบคุม อากาศซบถายไม่ได้ ให้ใช้ผ้าแยกรองกันผู้ป่วยด้วย

3.3ปูที่นอนของทางโรงพยาบาลคลุมที่นอนใยห่อผลไม้อีกครั้ง

3.4นำผู้ป่วยลงเตียงนอน

3.5มีการเฝ้าระวัง ประเมินผู้ป่วยตามมาตรฐานเช่นเดียวกับการใช้ที่นอนลม

4.เก็บข้อมูลการเกิดแผลกดทับ และความพึงพอใจ

5.สรุปผลการดำเนินงาน

องค์ประกอบของนวัตกรรม

1. เลือกผ้านุ่มคงตัวดี เช่นผ้าcotton ผ้าฝ้าย ตัดเย็บให้มีขนาดเท่ากับหรือใกล้เคียงกับความกว้าง ความยาว ของเตียงผู้ป่วย

2. เตรียมใยห่อผลไม้ ซักทำความสะอาด ผึ่งแดดให้แห้ง ดังภาพ 1.2 และ 1.3

ภาพที่ 1.2

ภาพที่ 1.3

3. นำผ้ามาตัดเย็บให้เป็นแถวๆ เหมือนที่นอนลม กว้างช่องละ 15 ซม.ยาวลงมา 12 -15 ช่อง(180 - 200 cm) ความกว้างของเตียง ประมาณ 70 -100 cm แล้วแต่รุ่นของเตียงดังภาพ

ภาพที่1.4

4. ใส่ซิปรูดด้านข้างของ เพื่อต่อการใส่ใยห่อผลไม้ และดึงออกทำความสะอาด หรือซักทำความสะอาดทั้งผืนได้

5. นำใยห่อผลไม้มาหุ้มซ้อนๆกัน 3ชั้น/ชั้น

6. นำใยห่อผลไม้ที่เตรียมพร้อมแล้วใส่ในแถวที่เตรียมไว้ตามความกว้าง x ยาวของแถว จัดตบแต่งให้เข้ารูป

7. รูดซิปปิด ทั้ง 2 ด้าน

8. นำมาใช้กับผู้ป่วยต่อไป สามารถใช้ได้ทันทีเมื่อผู้ป่วยมาถึงตึก หยิบจับง่าย น้ำหนักเบา (1-1.5 kg) ใช้คนเดียวยกได้ ม้วนเก็บ ได้ไม่เปลืองพื้นที่จัดเก็บ

หลักการทํางาน

ยึดหลักมาตรฐานการดูแลผู้ป่วยป้องกันการเกิดแผลกดทับ ของกองการพยาบาล สำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข และการใช้อุปกรณ์ช่วยลดแรงกด แรงเสียดทาน บนพื้นฐานความต้องการ ความคาดหวังของผู้ป่วยและญาติ

สรุปผล

1. อัตราการเกิดแผลกดทับจากปี พ.ศ. 2559 = 0.74 พ.ศ. 2560 = 0.294 (ลดลง 33.33 %)
พ.ศ. 2561 (6 เดือน) = 0

2. อัตราการเกิดแผลกดทับ รายใหม่เพิ่มขึ้น = 0

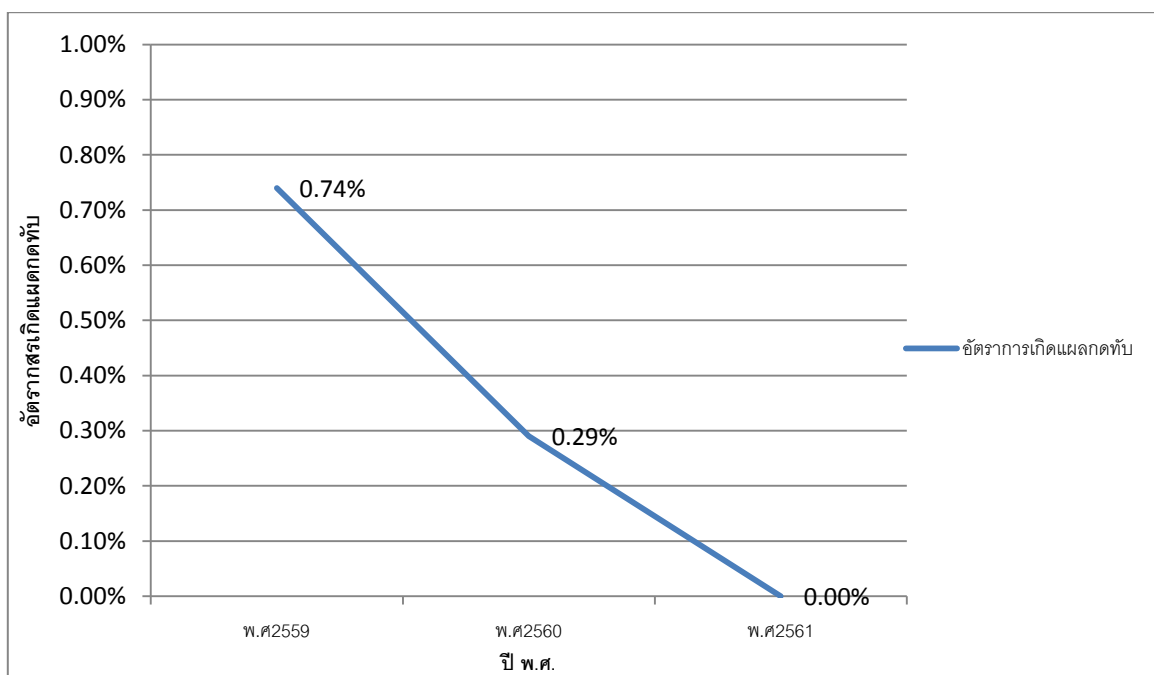
3. ผู้ป่วยที่มีแผลกดทับมาจากบ้าน นอนที่นอนจากใยห่อผลไม้ แผลสามารถหายได้ในระยะเวลาที่เหมาะสม กับขนาดของบาดแผล ไม่ต่างจากที่นอนลม

4. ผู้ป่วยและญาติมีความพึงพอใจ ระดับ ดี - ดีมาก 93.33 % (น้ำหนัก \leq 65 kgs)
ระดับพอใช้ 6.67 % (น้ำหนัก \geq 65 kgs)

การประเมินผลการเปลี่ยนแปลง

จากการนำที่นอนจากใยห่อผลไม้มาใช้กับผู้ป่วยร่วมกับการปฏิบัติตามมาตรฐาน การดูแลผู้ป่วย ป้องกันแผลกดทับ พบว่าผลลัพธ์ของอัตราการเกิดแผลกดทับ แนวโน้มลดลง เกินเป้าหมาย มากกว่า 20 % ตามกราฟ

อัตราการเกิดแผลกดทับ

บทเรียนที่ได้รับ

9.1 การเก็บใยห่อผลไม้มาทำนวัตกรรม ต้องใช้เวลานาน และขนาดไม่เท่ากัน ต้องคัดเลือกให้เหมาะสมทำให้ได้ที่นอนไม่เพียงพอกับผู้ป่วย ช่างตัดเย็บของโรงพยาบาลใช้เวลารอนาน เนื่องจากมีภาระงานอื่นๆ จึงจำเป็นต้องจ้างช่างนอกทำ และซื้อใยห่อผลไม้เพิ่มเติม เพื่อจะได้ผลิตที่นอนให้เสร็จ

9.2 ที่นอนป้องกันการเกิดแผลกดทับ มีความสำคัญ แต่ต้องปฏิบัติร่วมกับมาตรฐานการดูแลผู้ป่วยแผลกดทับอย่างเคร่งครัด เช่น การพลิกตะแคงตัว การดูแลความสะอาดร่างกาย การประเมินผู้ป่วยอย่างต่อเนื่อง

9.3 ที่นอนใยห่อผลไม้ ขนาดความหนา 3 ชั้น จะใช้ได้ดี เกิดความพึงพอใจ ระดับดี- ดีมากในผู้ป่วยน้ำหนักไม่เกิน 65Kg แต่ถ้าน้ำหนักเกิน 65 kg จะยุบตัวมากขึ้น ทำให้ผู้ป่วยรู้สึกสุขสบายตัวน้อยลง จึงเป็นโอกาสพัฒนาที่จะผลิตที่นอนให้มีขนาดหนาขึ้น เพื่อใช้ให้เหมาะกับผู้ป่วยที่มีน้ำหนักมากกว่า 65 kg